

[Lønger]

På vegne af forslagsstillerne skal jeg her ved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsaftaler.

(Lovforslag nr. L 171).

Lovforslaget er foranlediget af, at branchens største selskab, Baltica, har bebudet at ville indføre en ny praksis over for mennesker, som ønsker at tegne en livsforsikring.

Det er selskabets hensigt at spørge, om kunden tilhører en af de risikogrupper, som Sundhedsstyrelsen tidligere har peget ud. Såfremt vedkommende svarer ja, vil selskabet kræve en antistoftest gennemført, og hvis den er positiv, vil man nægte at indgå en livsforsikringsaftale med den pågældende. Såfremt vedkommende svarer nej, har selskabet sikret sig en mulighed for at nægte at udbetale livsforsikringen, også selv om kunden først smittes med AIDS, efter at forsikringen er tegnet.

Hertil er at sige, at for det første er klassificeringen i risikogrupper forældet. Sundhedsstyrelsen går mere og mere over til at tale om risikobetinget adfærd frem for at tale om risikogrupper. Denne ny betegnelse er også langt bedre, idet der ikke er nogen gruppe, som i sig selv er mere udsat end andre grupper. AIDS-virus kan ikke kende forskel på folk på den måde. Derimod kan en adfærd være mere eller mindre risikabel. Personer uden for risikogrupperne kan sagtens udvise risikabel adfærd, mens personer inden for de tidligere som risikogrupper benævnte glimrende kan udvise en adfærd, som indebærer en ringe risiko. Den seneste udvikling har vist, at sygdommen AIDS er på vej til at blive hele befolkningens problem, og derfor er Balticas nye praksis langt ud over al saglig begrundelse. Den bunder i en forældet viden.

For det andet indebærer Balticas nye praksis som følge af det første, at der mere er tale om en diskrimination af nogle bestemte befolkningsgrupper, end der er tale om en udpegning af de grupper, hvor sygdommen AIDS vil florere i de kommende år. Det må med den nuværende viden formodes, at de tidligere som risikogrupper benævnte vil udgøre en faldende andel heraf.

For det tredje bryder Baltica med et ellers anerkendt solidaritetsprincip i forsikringssystemet, idet alle forsikringsaftaler bygger på, at man selv får en garanti mod en bestemt

risiko, mens man omvendt er med til at betale de garantier, som andre mennesker får.

Man kunne rejse det spørgsmål, som Baltica også har rejst, om det er rimeligt, at raske mennesker skal være med til at betale for de syge. Forslagsstillerne synes, at et sådant spørgsmål i den grad taler for sig selv, at de ikke vil forsøge at besvare det på anden måde, end at sådan plejer vi altså at gøre i Danmark, og det tror forslagsstillerne at der er stor folkelig forståelse for.

For det fjerde er AIDS-smittede personer faktisk ikke syge. Statistisk set har de måske en større risiko for at blive syge, og statistisk set har de, der bliver syge, også en væsentlig dødsrisiko, men ingen kender faktisk den reelle sygdoms- og dødsrisiko for smittede personer, og i betragtning af, hvor tæt Baltica går på den enkelte med sine nye spørgsmål, mener forslagsstillerne, at selskabet under alle omstændigheder bevæger sig ud over, hvad der er acceptabelt, og dermed også ud over, hvad det er tilladeligt at et forsikringsselskab indregner i den individuelle risiko. Hvis det fører til større udgifter, at Baltica ikke kan opfange alle AIDS-smittede, må dette dækkes over den sædvanlige kollektive risiko, som præmien udgør, og som sagt vil Baltica jo alligevel ikke kunne opfange alle smittede, men vil kun opfange bøsser, blødere og narkomaner. Selskabet vil derfor under alle omstændigheder risikere at komme til at forsikre AIDS-smittede, men det vil undgå AIDS-smittede bøsser, blødere og narkomaner. Derimod vil det ikke undgå pæne mænd, som lever i et sædvanligt ægteskab med villa, Volvo og vovhund, har et pænt job og en gang imellem et seksuelt forhold uden for ægteskab, som ingen får noget at vide om. Disse mænd udgør i dag en ganske betragtelig risiko i den samlede smittespredning, fordi de har bragt – og fortsat bringer – smitten langt ud i samfundet, uden at sundhedsmyndighederne har nogen mulighed for at nå ud til dem.

For det femte modvirker Baltica den officielle danske sundhedspolitik, der bygger på motivation, information og frivillighed og frem for alt ikke på tvang. Det er forslagsstillerne helt uforståeligt, at Baltica har kunnet købe lægefaglig ekspertise i forberedelserne til denne nye praksis, uden at denne lægefaglige ekspertise er kommet i en loyalitetskonflikt. Et forsøg på at tvinge mennesker til at

[Lønger]

skaffe sig en viden, som de ikke har ønsket at få, vil nemlig føre elementer af irrationel adfærd ind i sundhedspolitikken og dermed modvirke AIDS-bekæmpelsen. Hvis det begynder at få juridiske konsekvenser, at en person er antistofpositiv, vil det mindske tilbøjeligheden til at lade sig teste, og hvis det begynder at få juridiske konsekvenser at tilhøre en af de grupper, som tidligere blev benævnt risikogrupper, vil man tvinge folk til at lyve.

Forslagsstillerne er derfor meget glade for de udtalelser, som bl.a. hr. Ole Bernt Henriksen (KF) og hr. Hagen Hagensen (KF) har fremsat i pressen, hvor de har talt om henholdsvis etiske betænkeligheder og angreb på den personlige integritet.

Forslagsstillerne foreslår derfor, at der gribes ind mod forsikringsselskaberne. Vi mener selv, at vi har fundet en meget mild udformning, som næppe vil betyde noget særligt for de selskaber, som ikke har bevæget sig ud i det tvivlsomme område, som Baltica har bestrædt. Vi har overvejet at foreslå en særlig afgift lagt på alle livsforsikringer for at få et provenu, som kan anvendes til at nedbringe prisen for de forsikringer, som de dårlige liv tegner. Det var så tanken, at denne afgift skulle fordeles på de selskaber, som fortsat tegner livsforsikringer for mindre gode liv, hvorimod Baltica ville blive bidragyder. Så langt har vi imidlertid ikke valgt at gå. Vi har i stedet valgt at nøjes med at foreslå indført retningslinjer for, hvor tæt et forsikrings-selskab må gå, når det kræver oplysninger om en kunde. Dette udelukker ikke, at selskaberne fortsat har muligheden for at differentiere præmiestørrelsen, selv om det også kunne være fristende at skride ind mod denne mulighed.

Forslagsstillerne mener imidlertid, at det vil være tilstrækkeligt til at afvise Balticas seneste udspil, at der gennemføres et indgreb som foreslået.

Man kunne indvende, at et enkelt selskabs tvivlsomme adfærd ikke berettiger til et lovindgreb; men imod denne indvending taler, at Baltica er markedets største selskab, og at de øvrige selskaber i længden ikke vil have noget valg, fordi det vil føre til en konkurrenceforvridning, hvis et stort selskab kan sælge billigere livsforsikringer i kraft af, at det kun forsikrer de mennesker, der har den mindste risiko for at dø.

Dertil kommer, at forslaget jo så heller ikke kan genere de andre selskaber, for de har erklæret, at de fortsat vil opføre sig pænt og ordentligt.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets forhåbentlig villige behandling.

Helle Degn (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af tilskud til forfatterformidling for sæson 1985-86.(ARTE).

(Beslutningsforslag nr. B 87).

Jeg skal henvise til beslutningsforslaget og de ledsagende bemærkninger og anbefaler det til Tingets villige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til forsvarsministeren:

»Hvad er regeringens planer med kaserne i Haderslev, Tønder, Søgård samt Sønderborg, og hvilke geografiske ændringer kan der i øvrigt forventes af de vest for Storebælt placerede garnisoner?«

Af Dohrmann (FP) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 2/12 86. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/12 86).

Begrundelse

Dohrmann (FP):

Efter Fremskridtspartiets opfattelse bør man altid tilstræbe at få det mest effektive forsvar for de midler, der nu engang er stillet til rådighed for dette formål. Heri ligger naturligvis også, at forsvaret nødvendigvis en gang imellem må foretage visse røkeringer, omlægninger osv., altså velbegrundede, fornuftige ændringer, der har til formål at tilpasse sig ændrede forudsætninger.

Hvad Fremskridtspartiet derimod ikke kan tilslutte sig, er, at kaserner nedlægges og regimenter flyttes fra den ene landsdel til den anden på grundlag af forkerte, vildledende og mangelfulde oplysninger. Jeg henviser naturligvis her til den såkaldte redegørelse om garnisonering i Jylland og på Fyn, dateret den 28. november 1986 og afgivet af den